

Nemzetpolitikai összefoglaló

2019. 10. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Potápi: megjelentek a Kőrösi Csoma Sándor- és a Petőfi Sándor-program pályázati felhívásai

Ismét lehet pályázni a diaszpóra magyarságát támogató Kőrösi Csoma Sándor- és a szórványmagyarságot segítő Petőfi Sándor-program ösztöndíjaira - közölte a Miniszterelnökség nemzetpolitikai államtitkára hétfőn sajtótájékoztatón, Budapesten. A kérelmeket legkésőbb március 25-ig kell feladni, azoknak április 2-ig kell beérkezniük. Potápi Árpád János elmondta: a magyar nemzet identitásának megerősítésében mindkét program kiemelt helyet foglal el, és jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy az egész világon új lendületet kapott a magyar közösségi élet. Értékelése szerint közvetve a programoknak is köszönhető, hogy a kettős állampolgárságot nagyon sokan vették fel világszerte. A nemzetpolitikai államtitkár kiemelte, a kritériumok a két program esetében nem változtak: magyar állampolgárságú, büntetlen előéletű, 20. életévüket betöltött pályázók jelentkezését várják. Külhoni magyarok is pályázhatnak. A kérelmekről április 30-ig döntenek, május 6-ig értesítik a jelentkezőket. Új elemként konkrét tudás megszerzését lehetővé tévő felkészítést is szerveznek, ennek részleteiről a nemzeti regiszteren lehet tájékozódni - ismertette Potápi Árpád János. A Petőfi Sándor-programot 75 ösztöndíjas számára 10 országban hirdetik meg, 9 hónapra szól, és idén szeptemberben indul. A Kőrösi Csoma Sándor-programnak 29 célországa van, érinti Európát, Ázsiát, Észak- és Dél-Amerikát, Dél-Afrikát, Ausztráliát és Új-Zélandot. 150 ösztöndíjas utazhat ki, az északi féltekére szeptembertől 9 hónapra, a déli féltekére júniustól 6 hónapra.

Potápi: bővül a Határtalanul! Program

A jövőben anyaországi középiskolás diákok is utazhatnak külhoni magyar területekre osztálykirándulásokra a Határtalanul! program keretében, e célra 600 millió forint áll rendelkezésre – mondta Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár szerdán Budapesten. A program felhívásai március 1-jén jelennek meg a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. honlapján. Potápi Árpád János elmondta: emellett 1,3 milliárd forintot különítenek el a középiskolák közötti együttműködésekre, a hetedikeseknek szervezett osztálykirándulásokra 3 milliárd forintot. Így összesen a program kerete több mint 5,5 milliárd forint. Az államtitkár jelezte: új elem, hogy a támogatások maximális összegének megállapításakor figyelembe veszik a kirándulás távolságát, hosszát. Változás az is, hogy két szülő is lehet kísérő az utazás során, rendezték emellett a kísérő pedagógusok díjazását is, minden 10. diák után fizetnek egy pedagógust vagy oktatást-nevelést segítő kísérőt. Kisebb létszámú iskolák esetében 2-3 intézmény közösen is szervezhet utazást – ismertette Potápi Árpád János. Hosszabb útvonal esetén magyarországi szállásköltség, saját autóbusszal történő utazás költségei is elszámolhatók lesznek.

Határon túli programok forrásairól döntött a kormány

A kárpátaljai magyar bázisiskolák fejlesztési programja, valamint a nemzeti jelentőségű vajdasági magyar intézmények programjai és megkezdett beruházásai megvalósításához szükséges forrás biztosításáról döntött a kormány. Az ezekről szóló kormányhatározatok a Magyar Közlöny hétfői számában jelentek meg. A kárpátaljai magyar bázisiskolák fejlesztési programjával kapcsolatos határozatban rögzítették: a kormány egyetért, hogy kiemelten fontos a kárpátaljai magyar nyelvű intézményes oktatási rendszer megőrzése, ezáltal a magyar anyanyelvi oktatás biztosítása Kárpátalján. Ennek érdekében a miniszterelnök általános helyettesének kell gondoskodnia a feladatok megvalósításáról, amelyekre az idén 3 milliárd 560 millió forintot, jövőre 3 milliárd 510 millió forintot, 2021-ben 3 milliárd 15 millió forintot kell biztosítani a költségvetésben – áll a kormányhatározatban. A nemzeti jelentőségű vajdasági magyar intézmények programjaira és a megkezdett beruházások finanszírozására az idén 1 milliárd 620 forintot kell biztosítani. Jövő évtől pedig beépülő jelleggel 360 millió forintos forrásnak kell rendelkezésre állni a költségvetésben.

A vajdasági, a kárpátaljai és az erdélyi magyarok helyzetéről tárgyalt a KMKF munkacsoportja

A vajdasági magyarok helyzetéről, Kárpát-medencei autonómia-törekvésekről és az őshonos kisebbségek jogairól szóló európai polgári kezdeményezésről volt szó a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma (KMKF) regionális önkormányzati munkacsoportjának szerdai budapesti ülésén – mondta el a munkacsoport fideszes társelnöke az ülés utáni sajtótájékoztatón. Zsigmond Barna Pál közölte, a vajdasági magyarok helyzetéről Hajnal Jenő, a Magyar Nemzeti Tanács elnöke számolt be, és ismertette a szervezet tavaly ősszel megválasztott új vezetőségének terveit is. Hajnal Jenő elmondása szerint az utóbbi időben javult a vajdasági magyarok helyzete, Szerbia tehát jó példa arra, hogy ha sikerül rendezni két ország között a kapcsolatokat, akkor az ottani magyar közösségnek mennyire jó. A munkacsoport társelnökének beszámolója szerint Szili Katalin miniszterelnöki megbízott vezette fel a Kárpát-medencei autonómia-törekvésekről szóló napirendi pontot, ezen belül is Kárpátaljáról és Erdélyről esett a legtöbb szó, mivel Ukrajnában és Romániában a szerzett jogokat is visszaveszi a hatalom. A tanács szerint az autonómia biztosíthatná hosszútávon az ottani magyarok megmaradását – tette hozzá.

Potápi: csak az ott élők tehetik szabaddá és otthonossá szülőföldjüket

II. Rákóczi Ferenc szabadságharcának örök üzenete, hogy csak az ott élők tehetik szabaddá és otthonossá szülőföldjüket, mivel azt senki más nem teszi meg helyettük – mondta a

Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára Budapesten. Potápi Árpád János a Rákóczi Szövetségnek az Országház épülete előtt tartott ünnepi megemlékezésén felszólalva úgy fogalmazott, Rákóczi népszerűsége ma is töretlen, az erdélyi fejedelem Kossuth téren álló szobrát már több mint nyolcvan éve semmilyen történelmi vihar nem tudta elsodorni. II. Rákóczi Ferenc „nem egy egynyári sláger, nem egy ma divatos, holnap pedig már ódivatú személy”, hanem azon kevesek egyike, akiknek emléke teljesen össze tudja fogni a magyarságot – mondta az államtitkár. Kiemelte, a kormány az egész Kárpát-medencében minden fiataalt támogat a szülőföldön boldogulásban, valamint abban, hogy szüleinél jobban tudjon élni.

Elindult az idei Bátrak Ligája versenysorozat

Az elmúlt év után idén is megrendezik a Bátrak Ligája elnevezésű iskolai vetélkedősorozatot. Ezúttal - a Honvédelmi Sportszövetség jóvoltából, együttműködve a nemzetpolitikai államtitkarsággal - lehetőség nyílik arra, hogy a rendezvénysorozat keretein belül külhoni magyar oktatási intézményben tanuló diákokból álló csapatok is megméressék magukat. Simicskó István, a szervező Honvédelmi Sportszövetség elnöke a sorozat pénteki, gyulai nyitó sajtótájékoztatója után az MTI-nek azt mondta: az idei verseny a Rákóczi-emlékévhöz is szervesen kapcsolódik, ezért kapta a Rákóczi-kupa elnevezést. Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár az MTI-nek kifejtette: a hivatal ezt a sorozatot a külhoni magyar gyerekek éve programsorozathoz köti, és a Rákóczi-emlékévhöz eseményei között is számon tartja. "Több elméleti feladat is Rákóczival, a szabadságharccal, valamint a kurucokkal kapcsolatos. A nemzeti identitásunk alapját nagyon sok minden képezi, így a közös nyelv és történelem mellett a közös kultúra is, amibe beletartozik a sport is. A nemzeti identitásunk megtartása, erősítése elképzelhetetlen a sport támogatása, a sporthoz való pozitív hozzáállás nélkül" - fogalmazott az államtitkár.

II. Rákóczi Ferenc születésnapján tartják a Rákóczi-emlékévhöz nyitórendezvényét

II. Rákóczi Ferenc születésnapján, március 27-én lesz a Rákóczi-emlékévhöz nyitórendezvénye a fejedelem szobránál, a budapesti Hősök terén. Az Országgyűlés 2018 novemberében egyhangúlag fogadta el azt a határozatot, amely a 2019-es esztendőt II. Rákóczi Ferenc-emlékévhöz nyilvánította. A határozat az emlékévhöz összefüggő programok kialakítását a kormányzat hatáskörébe utalta. Az emlékévhöz koncepciójának, programjainak kialakítására és összefogására – Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes felkérésére – Rákóczi Emlékhöz Testület jött létre. Gaal Gergely, a Rákóczi Emlékhöz Testület elnöke csütörtökön sajtótájékoztatón ismertette: az emlékévhöz fővédnöke Semjén

Zsolt miniszterelnök-helyettes, védnökei Németh Szilárd, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára és Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár.

Erős Kárpát-medencei magyar EP-képviselőt tűzött ki célul Orbán Viktor és Kelemen Hunor

Gratulált az RMDSZ hétfői kongresszusához és a szervezet elnökévé történt újraválasztásához Kelemen Hunornak Orbán Viktor miniszterelnök kettejük csütörtöki megbeszélésén Budapesten, a Karmelita kolostorban – tájékoztatta az MTI-t Havasi Bertalan, a Miniszterelnöki Sajtóirodát vezető helyettes államtitkár. A megbeszélésen egyeztettek az Európai Néppárt keretében zajló választási felkészülésükről, és hangsúlyozták: a májusi európai parlamenti (EP-) választáson az egyik legfontosabb cél az, hogy erős kárpát-medencei magyar képviselő legyen az újraválasztott EP-ben. Orbán Viktor és Kelemen Hunor értékelte a magyar kormányzati segítséggel megvalósuló erdélyi gazdaságélénkítő programok alakulását; az RMDSZ elnöke tájékoztatta a miniszterelnököt, hogy a kisebb pályázatok első fázisa lezárult, és már a nagyobb beruházások előkészítése, tervezése is zajlik. Az érdeklődés rendkívül nagy a teljes program iránt, ami így hatékonyan segíti Erdélyben a munkahelyteremtést és a térség gazdasági növekedését is – ismertette a tárgyaláson elhangzottakat Havasi Bertalan.

Winkler Gyula és Vincze Loránt kapott befutóhelyet az RMDSZ EP-képviselőjelöltjei közül

Részleges „órségváltás” lesz az RMDSZ európai parlamenti képviselőtében, miután az alakulat vezetősége a jelenleg is mandátummal rendelkező Winkler Gyula mellett Vincze Loránt FUEN-elnököt küldi az uniós törvényhozásba, ők kapják a két befutóhelyet. A rangsorolásról pénteki kolozsvári ülésén határozott a Szövetségi Állandó Tanács (SZÁT). A testület ülése után tartott sajtótájékoztatóján Kelemen Hunor szövetségi elnök elmondta, a titkos szavazás eredményeképpen a harmadik helyet Hegedüs Csilla kultúráért felelős ügyvezető alelnök, a negyediket pedig Oltean Csongor, a Magyar Ifjúsági Értekezlet (MIÉRT) elnök szerezte meg. Meglepetésre Sógor Csaba jelenlegi EP-képviselő csak a jelöltlista 5. helyén végzett. Kelemen Hunor közölte, nem volt könnyű a rangsorolás, mert mind az öt jelölt kiváló ember, aki megállta a helyét eddig is a politikai porondon. A szövetség elnöke ugyanakkor bátor, okos politikusoknak nevezte az öt EP-képviselőjelöltet. Szerinte azért is volt nehéz helyzetben az RMDSZ, mert realisan két befutóhelyre számíthat az EP-választáson.

Eldőlt: nem kap befutóhelyet az MPP az EP-jelöltlistán, de folytatja együttműködését az RMDSZ-szel

Immár végleges, hogy nem kap befutóhelyet a Magyar Polgári Párt (MPP) az RMDSZ európai parlamenti jelöltlistáján, ez azonban nem befolyásolja a két alakulat között több mint négy éve fennálló együttműködést. A két szervezet vezetősége hétfőn egyeztetett az EP-választások tárgyában Kolozsváron, ahol az RMDSZ képviselői közölték: nem kívánják átengedni az MPP-nek a bejutónak tekintett első két hely valamelyikét. Ehelyett az együttműködés más formájára tett javaslatot a szövetség, felkérve a polgári alakulatot, hogy működjenek együtt a megmérettetést megelőző időszakban, az MPP pedig delegáljon jelöltek a tulipános listára. Mezei János MPP-elnök a tanácskozást követően a Krónika kérdésére elmondta, különösebben nem jelent számára csalódást az RMDSZ álláspontja, mivel a két szervezet szerinte ellenfélnek számít a politikai porondon.

Potápi: a kormány mindent megtesz a felvidéki magyarság identitásának megőrzése érdekében

A kormány mindent megtesz annak érdekében, hogy a felvidéki magyarság meg tudja őrizni identitását – jelentette ki a nemzetpolitikai államtitkár kedden Szegeden. Potápi Árpád János A cseh-szlovákiai magyarság megpróbáltatásai vallási, politikai, kulturális téren 1938-2010 című nemzetközi konferencia megnyitóján azt mondta, a kormány a történelmi egyházakkal, a stratégiai szövetséges magyar párttal, a civil szervezetekkel olyan kapcsolatrendszerrel tart fent, amelynek célja, hogy a felvidéki magyarság meg tudja őrizni nyelvét, kultúráját, identitását. A politikus fontosnak nevezte a kultúra, az oktatás, az egyházak, a szociális szféra erősítését. Példaként említette a pozsonyi szakkollégium létrehozását, illetve a Kárpát-medencei óvodafejlesztési programot, amely kifejezetten jól halad a Felvidéken, elsősorban a református, kisebb mértékben a katolikus egyházra és az önkormányzatokra támaszkodva.

Jelentős az ellenállás a bővítéssel szemben

Szerbia európai uniós integrációjának felgyorsítása magyar és európai érdek, ezért Magyarország továbbra is minden támogatást megad Szerbiának – mondta Sziijártó Péter külgazdasági és külügyminiszter kedden Budapesten. A tárcavezető megbeszélést folytatott Jadranka Joksimović szerb európai integrációs miniszterrel, majd közös sajtótájékoztatójukon hangsúlyozta: az EU jövőjéről szóló vita egyik kulcseleme a bővítés,

de sajnos, ma jelentős ellenállás van a bővítéssel szemben az unióban, ami nagy baj, mert az idén először az EU történetében csökken a tagállamok száma, és ez gyengíti az uniót. Jadranka Joksimović kiemelte: Magyarország mindig is támogatta országa uniós integrációját, ami azért jelentős, mert nem minden EU-tagállam támogatja a bővítést. Fontos, hogy az európai parlamenti választás és a következő többéves uniós költségvetésről zajló vita miatt ne tegyék félre a bővítés ügyét – mondta. A magyar külügyminiszter kitért rá: márciusban magyar–szerb kormánycsúcsot tartanak. A magyar gazdaság növekedésének új fázisba lépésével elérkezett az idő, amikor a magyar cégek külföldi befektetései legalább olyan fontos szerepet játszanak, mint a külföldi vállalatok magyarországi befektetései, és e vonatkozásban fontos célszám Szerbia – magyarázta. Hozzátette: folytatódik a vajdasági gazdaságfejlesztési program, az idén 7,5 milliárd forintot szánnak erre.

Hajnal Jenő: A magyar iskolák vertikális és horizontális integrációja szükséges ahhoz, hogy megmaradhassanak

A csökkenő diáklétszám ellenére is meg kell őriznünk a magyar iskolákat. Az óbecsei Petőfi Sándor Általános Iskola esete mutatott rá, hogy komolyan kell venni ezt a problémát, s hogy elejébe kell menni a dolgoknak, hogy ne csak az utólagos tűzoltás lehetősége maradjon számunkra. Vonatkozik ez felsőoktatási intézményeinkre is, amelyek ugyancsak az ésszerűsítések miatt elveszíthetik jogi önállóságukat. Ezek a kérdések is szerepeltek a Magyar Nemzeti Tanács legutóbbi, február 22-i ülésének napirendjén. Az ülés után kérdezték Hajnal Jenő elnököt, aki leszögezte: „az első pillanattól kezdve egyértelmű volt, hogy a Petőfi Sándor Általános Iskolának meg kell maradnia. Bármilyen elaborátumok, dokumentumok íródnak ezzel kapcsolatban, mi szembe fogunk menni vele. Az egyedül elfogadható a számunkra az, hogy az óbecsei iskolahálózat abban a formájában maradjon meg, ahogyan eddig működött”.

Hajnal Jenő: Az MNT működése követendő példa lehet a Kárpát-medencében

A Magyar Nemzeti Tanács működéséről tartott előadást Budapesten Hajnal Jenő. Az MNT elnöke a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma Regionális önkormányzati munkacsoportjának ülésén vett részt. A Magyar Nemzeti Tanács elnöke elmondta, hogy az MNT működése követendő példa lehet a Kárpát-medencében élő többi magyar kisebbségek számára: „a Kárpát-medence egyedüli kulturális kisebbségi önkormányzata működik itt Szerbiában. Azt hiszem, hogy valamennyi régió úgy éli meg, ha legalább ezt a modellt el tudnák érni, hiszen jól tudjuk, és erről is beszéltem, hogy éppen 1999-ben alakult meg az ideiglenes Magyar Nemzeti Tanács, tehát egy évfordulóhoz is közeledünk ebben az évben, augusztus huszadika táján és, hogy azóta mennyi mindent sikerült

elérnünk”. Az MNT elnöke elmondta, hogy a testület számára a legfontosabb, hogy egy átfogó magyar nyelvű oktatást hozzanak létre Vajdaságban. Illetve, hogy a képző és kulturális központokat is fejlesszék. Hajnal Jenő hozzátette: a felsőoktatás magyar nyelven tevékenykedő szereplőire is figyelmet fordítanak. Igaz, az egyetemek működésére közvetlenül nem tudnak ráhatni, de a működési feltételek javítását és korszerűsítését a továbbiakban is támogatni fogják. Elsősorban az újvidéki Jogi Kar, a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, a szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, valamint a Műszaki Szakfőiskola esetében - tette hozzá az MNT elnöke.

Magyar kormánytámogatásból felújított orvosi rendelőket adott át Szilágyi Péter Kárpátalján

Összesen több mint tízmillió forintnyi magyar kormányzati támogatásból felújított családorvosi rendelőket adott át ünnepélyesen Szilágyi Péter nemzetpolitikáért felelős miniszteri biztos a Nagyszőlőshöz közeli Tiszakeresztúr és Fancsika községekben. Szilágyi Péter a magyar ajkú, 900 lakosú Tiszakeresztúr rendelőjének avatásán mondott köszöntőjében hangsúlyozta, 2010 óta számos olyan magyar kormányintézkedés történik, amelyeknek a célja, hogy a Kárpát-medencében, így a Kárpátalján élő magyarság egyre szorosabban kötődjön az anyaországhoz, érezze azt a törődést, amelyre azt megelőzően nem volt példa, s ezáltal minél több lehetősége nyíljon a szülőföldön történő boldogulásra. Ennek a törődésnek az egyik megnyilvánulása a tiszakeresztúri orvosi rendelő átfogó felújításához nyújtott 8,6 millió forintos beruházási támogatás - tette hozzá. A miniszteri biztos jelezte, Magyarország kormánya 2015 óta támogatja kiemelten a magyarul is beszélő kárpátaljai orvosokat, egészségügyi személyzetet és egészségügyi intézményeket. Így 2017-ben két olyan kormányzati döntés is született, amelyek szerint a Kárpátaljának nyújtott egészségügyi támogatási program keretében 247 millió és 200 millió forintból 38 egészségügyi intézmény, elsősorban orvosi rendelő újul meg - emelte ki. Fontosnak nevezte, hogy a létfeltételeket javító magyarországi egészségügyi támogatásból nem csak a kárpátaljai magyarok, hanem a többségi nemzet tagjai egyaránt részesülnek.

Szilágyi Péter: a Rákóczi-főiskola őrzi a magyarság fényét Beregszászban és Kárpátalján

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai magyar főiskola a nehéz körülmények között is bátran helytállva egyfajta világítótornyoként büszkén őrzi a magyarság fényét Beregszászban és a térségben egyaránt - jelentette ki Szilágyi Péter nemzetpolitikáért felelős miniszteri biztos csütörtökön Beregszászban, a Rákóczi-főiskola Felsőfokú Szakképző Intézetének diplomaátadó ünnepségén. A turisztika szakon végzett friss diplomásokat köszöntő

beszédében Szilágyi Péter hangsúlyozta, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola több annál, mint egy többségi környezetben működő hagyományos iskola, hiszen felsőoktatási intézmény, szakképző intézet, kutatóműhely és kulturális központ is egyben. "Itt különleges szemléletet kapnak a diákok, ahol nem kizárólag tudással, hanem a magyar kultúrával, a magyar identitással is felvérteznek az oktatók, nemcsak információt kapnak az előadóterem falai közt, hanem a magyarság megélésének a lehetőségét is" - tette hozzá. A miniszteri biztos emlékeztetett arra, hogy a Rákóczi-főiskola a magyar nemzetpolitika számára kiemelt jelentőséggel bír fennállása óta, hiszen - mint fogalmazott - a magyar anyanyelvű oktatás, a magyar azonosságtudat továbbörökítésének szempontjából egyedülálló felsőoktatási intézménye a térségnek. Fontos, hogy ma Kárpátalján a magyar közösség támaszkodhat egy ilyen intézményre, ahol gyermekeik anyanyelvükön sajátíthatják el mindazt a tudást és tapasztalatot, amelyet a későbbiekben kamatoztatni tudnak - mutatott rá. Megjegyezte, a kárpátaljai magyarság ma nehéz időket él, amikor egyetlen fogódzkodója a magyar nyelv, a magyar kultúra lehet.

